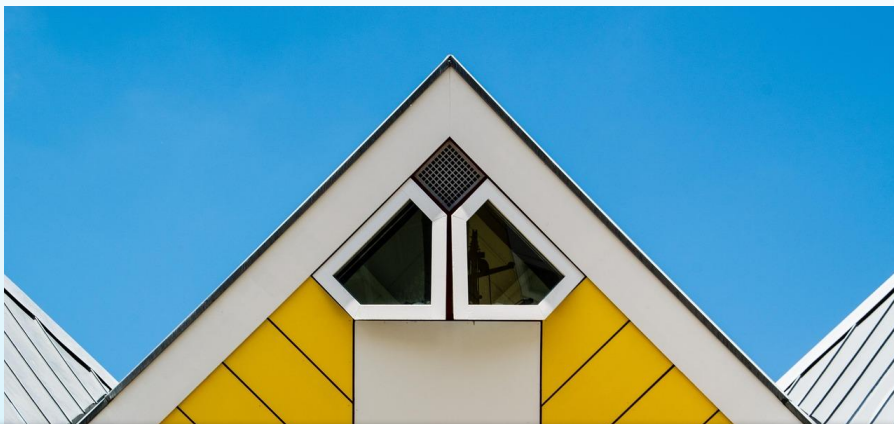

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Spotkanie informacyjne dla potencjalnych Wnioskodawców naboru w ramach Działania 4.3

Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych

Inwestycji Terytorialnych

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 lubelskie
Smakuj życie!

INFORMACJE O NABORZE

Informacje ogólne dotyczące naboru projektów

Priorytet IV Efektywne wykorzystanie energii

Działanie Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1-5)

Typy projektów:

- Typ 1 Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków, z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinnym.
- Typ 2 Kompleksowa modernizacja energetyczna bud. użyt. publ. wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności.

INFORMACJE O NABORZE

Informacje ogólne dotyczące naboru projektów

Typy projektów:

- Typ 3 Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych bud. mieszk. wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności.
- Typ 4 Budowa bud. pasywnych przez sektor publ., mająca na celu pełnienie przez ten sektor wzorcowej roli w zakresie EE.
- Typ 5 Efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/modernizacja), inwestycje do 5 MW mocy zamówionej.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO UBIEGANIA SIĘ O DOFINANSOWANIE

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia;
- Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną;
- Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki;
- Podmioty prowadzące działalność oświatową lub ich organy prowadzące;
- Podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki;
- Instytucje kultury;
- Szpitale i inne podmioty prowadzące działalność leczniczą;
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
- Organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną;
- Podmioty Ekonomii Społecznej;
- Wspólnoty mieszkaniowe, TBS.

INFORMACJE O NABORZE

Informacje ogólne dotyczące naboru projektów - Alokacja

Termin naboru: **25.09.2025 r. do 30.12.2025 r.**

Alokacja EFRR: **35 219 189,00 EUR**

150 097 139,68 PLN (wg kursu w m-cu wrześniu 2025 r. 1 euro = 4,2618 PLN)

- Nabór wniosków o dofinansowanie projektu prowadzony jest za pośrednictwem systemu CST2021 przy użyciu aplikacji WOD2021 dostępnego pod adresem <https://wod.cst2021.gov.pl>.
- Wszystkie czynności w ramach naboru, zarówno po stronie wnioskodawcy, jak i IZ FEL dokonywane są wyłącznie za pośrednictwem systemu CST2021 przy użyciu aplikacji WOD2021, dostępnej pod adresem <https://wod.cst2021.gov.pl>.
- Zaleca się, aby na etapie naboru, oceny i wyboru projektu do dofinansowania wnioskodawca regularnie, na bieżąco, logował się w systemie CST2021.

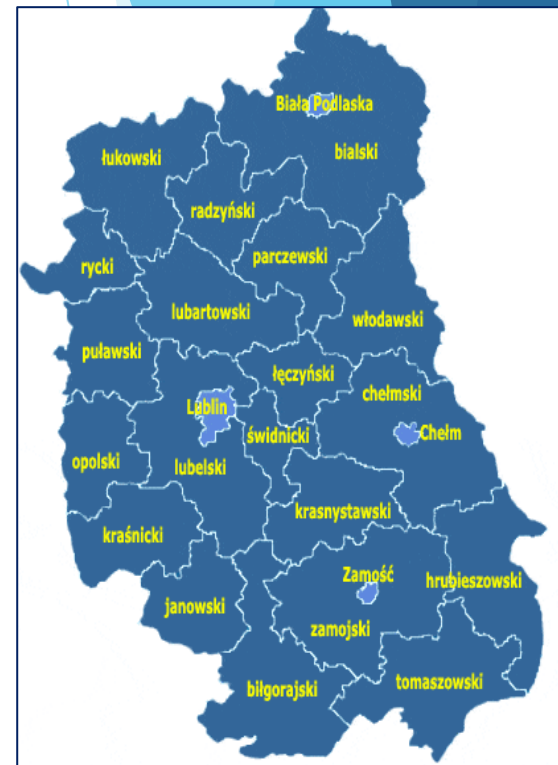
DOFINANSOWANIE, WKŁAD WŁASNY PROJEKTU

- Maksymalny poziom dofinansowania projektu z EFRR: **85%** wydatków kwalifikowalnych projektu.
- Minimalny wkład własny beneficjenta: **15%** wydatków kwalifikowalnych.
- Poziom dofinansowania z EFRR dla projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwym programem pomocowym.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Ogólne zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków zostały określone w Wytycznych kwalifikowalności.
- Projekt musi być realizowany **na terenie województwa lubelskiego**. Dodatkowo wskazana na etapie aplikowania lokalizacja projektu nie może ulec zmianie w trakcie oceny projektu.
- Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został **fizycznie ukończony** (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane.
- Wsparcie w ramach naboru musi być zgodne z **Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027**.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- **Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków**, zgodnie z podrozdziałem 2.3 Wydatki niekwalifikowalne pkt. 2 Wytycznych kwalifikowalności.
- Fakt, że dany projekt kwalifikuje się do dofinansowania w ramach FEL 2021-2027 nie oznacza, że wszystkie wydatki poniesione podczas jego realizacji będą uznane za kwalifikowalne. Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, Regulaminem, umową o dofinansowanie i Wytycznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie.
- Kwalifikowalność wydatków badana jest na każdym etapie projektu.
- Wnioskodawca ma obowiązek udzielać zamówień w projekcie oraz realizować te zamówienia zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych kwalifikowalności.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu przez IZ FEL najpóźniej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, tj.
 - ✓ Przedsięwzięcie ujęte musi być na liście projektów, o których mowa w art. 34, ust. 15, pkt 3 ustawy wdrożeniowej w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej przez Instytucję Zarządzającą pod kątem możliwości jej finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
 - ✓ Zakres projektu musi być zgodny z zakresem przedsięwzięcia ujętego na liście projektów, o których mowa w art. 34, ust. 15, pkt 3 ustawy wdrożeniowej w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej przez Instytucję Zarządzającą pod kątem możliwości jej finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Zakres projektu niezgodny z zakresem przedsięwzięcia ujętego na liście projektów, o której mowa powyżej, nie jest kwalifikowalny w ramach niniejszego naboru.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem ZIT i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
- Wszystkie wspierane projekty będą musiały wykazać pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania OZE. Zgodnie z ww. Dyrektywą w projekcie powinna wystąpić redukcja zanieczyszczeń oraz poprawa jakości środowiska. W ramach projektu możliwa jest realizacja działań, które utrzymają stan jakości powietrza lub go poprawiają, nie powodując zwiększonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5. W przypadku wykorzystania OZE wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie będzie zobligowany powołać się na zapisy audytu, z których wynika, że w ramach inwestycji realizowany będzie wariant z OZE.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia GBER oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia de minimis.
- Wnioskodawca zobowiązany jest do jednoznacznego zdefiniowania przedmiotu projektu, a tym samym ograniczenia zakresu rzeczowego projektu wyłącznie do wymaganego warunkami niniejszego naboru. Do obowiązków Wnioskodawcy należy także przedstawienie wyczerpujących informacji opisowych (deklaracje nie stanowią podstawy do spełnienia kryteriów wyboru projektu).
- Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierać się o założenia wynikające z Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. W przypadku realizacji projektów dotyczących głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków, w szczególności odnoszących się do art. 9c, w związku ze zmianami dotyczącymi opomiarowania i informacji o rozliczeniach.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Wsparcie będzie odbywać się na podstawie Dyrektywy 2018/844 zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz na podstawie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. W tym kontekście wnioskodawca zobowiązany jest do przedłożenia we wniosku o dofinansowanie deklaracji wykonania audytu energetycznego ex-post lub świadectwa charakterystyki energetycznej potwierdzających osiągnięcie zakładanych rezultatów.
- Minimalny próg oszczędności energii pierwotnej musi kształtować się na poziomie nie niższym niż 30% (wyjątek budynki wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej), z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowania (w przypadku, gdy w projekcie realizowany jest więcej niż jeden budynek, warunek musi być spełniony w odniesieniu do każdego z nich).

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Wsparcie będzie przyznawane zgodnie z Ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.
- W przypadku termomodernizacji budynków na obszarze występowania gatunków chronionych wymagane będzie posiadanie ekspertyzy ornitologicznej/chiropterologicznej. Wnioskodawca, w przypadku realizacji inwestycji na obszarze występowania gatunków chronionych, zobowiązany jest do przedłożenia w ramach wniosku o dofinansowanie oświadczenia o zobowiązaniu się do uzyskania ekspertyzy ornitologicznej i/lub chiropterologicznej najpóźniej na dzień rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu. Beneficjent ma obowiązek załączyć przedmiotową ekspertyzę do pierwszego wniosku o płatność obejmującego wydatki bezpośrednie Projektu, mające związek z tą ekspertyzą.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- Zakres działań, w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych wynikać będzie z audytów energetycznych. Dodatkowe koszty, niewynikające z audytu, mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że przyczyniają się do kompleksowej realizacji szerszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji i stanowią dodatkowy element projektu o wartości maksymalnej 15% kosztów kwalifikowalnych.
- Do wsparcia kwalifikują się wyłącznie budynki: komunalne, historyczne i użyteczności publicznej spełniające kryteria warunkujące wsparcie dotacyjne, zgodnie z definicjami poszczególnych budynków określonymi w załączniku nr 5 do Regulaminu wyboru projektów (Kryteria wyboru projektów w ramach Działania 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1-5) Priorytetu IV Efektywne wykorzystanie energii programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - niekonkurencyjny sposób wyboru projektów).
- Budowa budynków pasywnych (zapotrzebowanie na ciepło EPh+W nie więcej niż 15 kWh/m²/rok) jako nowych obiektów nie może naruszać zapisów FEL 2021-2027 odnoszących się do wyłączeń i ograniczeń co do budowy niektórych typów budynków określonych w innych CS lub Umowie Partnerstwa.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- W odniesieniu do budowy budynków pasywnych przez sektor publiczny, wykluczeniu ze wsparcia podlegają inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach (w tym zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej) oraz lecznictwo szpitalne (z wyłączeniem ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz opieki jednego dnia).
- W ciepłownictwie systemowym dofinansowaniu będą podlegały projekty z wykorzystaniem OZE. W przypadku braku takiej możliwości w oparciu o niskoemisyjne, kogeneracyjne, itp. procesy przemysłowe.
- W przypadku budowy/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła, dopuszczalne są inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW.
- Możliwa będzie wymiana pieców/kotłów węglowych na instalacje OZE lub piece gazowe wyłącznie jako hybrydowe systemy ogrzewania o znacznym udziale energii ze źródeł odnawialnych, takich jak połączenie kotła z energią słoneczną termiczną lub pompą ciepła, według hierarchii: 1. OZE. 2. piece gazowe jako hybrydowe systemy ogrzewania. To rozwiązanie będzie stosowane w przypadku braku możliwości technicznej lub opłacalności ekonomicznej przyłączenia do sieci ciepłowniczej.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

W ramach naboru do dofinansowania, z zastrzeżeniem zasad opisanych w Wytocznych kwalifikowalności **kwalifikują się koszty:**

- ✓ przygotowania audytu energetycznego,
Audyt energetyczny przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009r. w sprawie szczegółowego zakresu i form audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. 2009 nr 43 poz. 346 z 2009 r. z późn. zm.). Audyt energetyczny sporządzony dla projektu musi dodatkowo zawierać analizę efektu ekologicznego oraz wyliczenia redukcji wartości stężeń pyłu zawieszonego PM 10 i PM 2,5. W przypadku wystąpienia w projekcie elementów oświetleniowych, należy stosować metody obliczeń określone w Rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej oraz metod obliczania oszczędności energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1220).

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- ✓ przygotowania świadectwa charakterystyki energetycznej,
Świadectwo charakterystyki energetycznej musi być wykonane zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (t.j. Dz.U. 2024 poz. 101) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz.U. 2015 poz. 376 z późn. zm.). przez z osoby wpisane do Rejestru osób uprawnionych do sporządzania Świadectw Charakterystyki Energetycznej, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (t. j. Dz.U. 2024 poz. 101 z późn. zm.).
- ✓ opracowania ekspertyzy chiropterologicznej/ornitologicznej,
- ✓ uzyskania certyfikatu budynku pasywnego,
- ✓ podłączenia do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem,
- ✓ ocieplenia przegród budowlanych, tj. np.: ścian zewnętrznych, wewnętrznych, stropów nad pomieszczeniami nieogrzewanymi, stropodachów, fundamentów itd.,
- ✓ wymiany stolarki okiennej i drzwiowej np.: zakup i montaż stolarki okiennej i drzwi balkonowych, drzwi zewnętrznych, drzwi oddzielających od przestrzeni nieogrzewanej, bram garażowych,

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- ✓ zakupu/montażu instalacji fotowoltaicznej (z niezbędnym oprzyrządowaniem),
- ✓ zakupu/montażu kolektorów słonecznych oraz pompy ciepła do podgrzewania c.w.u.,
- ✓ wymiany instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji ciepłej wody użytkowej,
- ✓ budowy i przebudowy systemów wentylacji i klimatyzacji wraz z rekuperacją,
- ✓ zakupu/montażu inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania energią,
- ✓ zakupu/instalacji indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody użytkowej umożliwiających zdalny odczyt,
- ✓ zakupu/instalacji zaworów podpionowych i termostatów,
- ✓ zakupu i montażu materiałów budowlanych niezbędnych do przeprowadzenia prac towarzyszących (wymiana parapetów, orynnowania, obróbki blacharskie i inne),
- ✓ prac inwestycyjnych związanych z zakupem oraz montażem instalacji odgromowej: tj. demontaż oraz powtórny montaż instalacji odgromowej, wykonanie nowej instalacji wynikające z realizacji prac termomodernizacyjnych, przebudowa instalacji odgromowej kolidującej z montażem urządzeń OZE na dachu budynku,

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- ✓ budowy sieci ciepłowniczej – przy czym dotyczy to przedsiębiorstwa wytwarzającego energię ciepłą lub chłodniczą zgodnie z definicją wskazaną w art.3 pkt. 12 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U.2024.266),
- ✓ budowy nowych odcinków sieci ciepłej wraz z przyłączami i węzłami ciepłowniczymi w celu likwidacji istniejących lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym lub w celu podłączenia nowych odbiorców,
- ✓ modernizacji / przebudowy istniejących systemów ciepłowniczych i sieci chłodu, celem zmniejszenia strat na przesyle i dystrybucji,
- ✓ budowy i przebudowy komór ciepłowniczych, przepompowni wody sieciowej oraz węzłów cieplnych,
- ✓ budowy przyłączy do istniejących budynków i instalacji węzłów indywidualnych, również jako układów hybrydowych wraz z zasilającymi je instalacjami OZE, skutkujących likwidacją węzłów grupowych,
- ✓ podłączenia budynków do sieci ciepłowniczej mające na celu likwidację indywidualnych i zbiorowych źródeł niskiej emisji,
- ✓ budowy nowych odcinków sieci ciepłowniczej na potrzeby przyłączenia do systemu jednostek wytwarzania energii,

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- ✓ budowy magazynu energii - jako dodatkowy (nieobowiązkowy) element przedsięwzięcia,
- ✓ przygotowawcze - związane z przygotowaniem projektu, w tym na przygotowanie dokumentacji technicznej: np. projekt budowlany, projekt wykonawczy, przygotowanie studium wykonalności, przygotowanie raportu oddziaływania na środowisko, przygotowanie przetargu, w tym dokumentacji przetargowej,
- ✓ nadzoru nad realizacją projektu, w tym wynagrodzenie inspektora nadzoru inwestorskiego, budowlanego, inżyniera kontraktu, nadzoru nad projektem, np. nadzory architektoniczne, autorskie,
- ✓ zarządzania projektem,
- ✓ działań informacyjnych i promocyjnych związanych z promocją projektu,
- ✓ podatku VAT – przy czym może on stanowić wydatek kwalifikowalny wyłącznie w przypadku, gdy – niezależnie od wartości (łącznego kosztu) projektu – brak jest prawnej możliwości jego odzyskania,
- ✓ prac odtworzeniowych, tj. przywracających powierzchnie do stanu sprzed inwestycji.

Powyższa lista kosztów nie stanowi katalogu zamkniętego.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- ✓ W ramach kryterium weryfikowane będzie, **czy projekt z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej i/lub przebudowy/wymiany nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe** obejmuje **budynki użyteczności publicznej** kategoryzowane jako:
 - a) **Budynki historyczne** - poprzez budynek historyczny rozumie się budynek/zespół budynków, który wpisuje się jednocześnie w definicje zabytku i zabytku nieruchomego ujęte w art. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.) oraz objęty jest co najmniej jedną z form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ww. ustawy, jak i definicję budynku określoną w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418) . Budynkiem historycznym, w rozumieniu niniejszej definicji jest również budynek, powstały przed dniem 1 kwietnia 1995 r. (dzień wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wprowadzającego wymogi dotyczące projektowania i budowania budynków z uwzględnieniem oszczędności energii). Budynek/zespół budynków historycznych obejmuje również budynki powstałe po 1 kwietnia 1995 r., co do których przed tą datą wydano decyzje o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji i wnioskodawca dysponuje takimi dokumentami. Dokumenty potwierdzające powstanie budynku przed dniem 1 kwietnia 1995 r. stanowią wszelkie dokumenty urzędowe potwierdzające wybudowanie budynku lub jego istnienie w tej dacie, w szczególności wydane przez właściwe organy służby geodezyjnej i kartograficznej.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

b) **Budynki użyteczności publicznej**, zlokalizowane na terenie gmin, dla których wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg) jest niższy od uśrednionej wartości dla województwa (zgodnie z aktualnymi danymi opublikowanymi przez Ministra Finansów, uśredniony wskaźnik Gg dla województwa lubelskiego wynosi 1 508,55 zł (suma wskaźników dochodów podatkowych dla wszystkich gmin województwa lubelskiego podzielona przez liczbę gmin w województwie - 213 gmin). W przypadku projektów obejmujących budynki użyteczności publicznej, weryfikowane będzie także, czy utrzymana w mocy jest Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubelskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, w kontekście zapisów istotnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności dotyczących ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub terminów wejście w życie tych ograniczeń i zakazów oraz czy w Województwie Lubelskim obowiązują programy ochrony powietrza, tj. Uchwała nr XVII/292/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwała nr XLIX/717/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla aglomeracji lubelskiej) oraz Uchwała nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwała nr XLIX/716/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla strefy lubelskiej) .

W przypadku projektu dotyczącego **zespołu budynków** wydatkiem kwalifikowalnym będą zadania dotyczące budynków spełniających kryteria dostępu.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

- ✓ W ramach kryterium weryfikowane będzie, **czy projekt z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej i/lub przebudowy/wymiany nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe** obejmuje **budynki wielomieszkaniowe**:
 - a) **Budynki komunalne** - poprzez budynek komunalny rozumie się budynek wchodzący w skład gminnego zasobu nieruchomości stanowiący własność lub inne prawo majątkowe należące do gmin i ich związków oraz mienie (budynek) innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw (na podstawie definicji mienia komunalnego - art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz definicji gminnego zasobu nieruchomości - art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Definicję uznaje się za spełnioną również w przypadku budynków, w których co najmniej 30% powierzchni użytkowej budynku przeznaczone jest na najem socjalny i/lub mieszkania treningowe lub wspomagane).

KWALIFIKOWALNOŚĆ

b) **Budynki historyczne** - poprzez budynek historyczny rozumie się budynek/zespół budynków, który wpisuje się jednocześnie w definicję zabytku i zabytku nieruchomego ujęte w art. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz objęty jest co najmniej jedną z form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ww. ustawy, jak i definicję budynku określoną w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Budynkiem historycznym, w rozumieniu niniejszej definicji jest również budynek, powstały przed dniem 1 kwietnia 1995 r. (dzień wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wprowadzającego wymogi dotyczące projektowania i budowania budynków z uwzględnieniem oszczędności energii). Budynek/zespół budynków historycznych obejmuje również budynki powstałe po 1 kwietnia 1995 r., co do których przed tą datą wydano decyzje o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji i wnioskodawca dysponuje takimi dokumentami. Dokumenty potwierdzające powstanie budynku przed dniem 1 kwietnia 1995 r. stanowią wszelkie dokumenty urzędowe potwierdzające wybudowanie budynku lub jego istnienie w tej dacie, w szczególności wydane przez właściwe organy służby geodezyjnej i kartograficznej.

Wsparciem objęte są **jedynie wielorodzinne budynki mieszkalne**.

W przypadku projektu dotyczącego **zespołu budynków** wydatkiem kwalifikowalnym będą zadania dot. budynków spełniających kryteria dostępu.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

Uproszczone metody rozliczania wydatków:

W ramach projektu wydatki przeznaczone na pokrycie kosztów pośrednich określonych w Regulaminie będą rozliczane wyłącznie za pomocą stawki ryczałtowej wynoszącej **4% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu**. Rozliczenie tych kosztów będzie następowało w kolejnych wnioskach o płatność, z zastosowaniem stawki, odniesionej do objętej danym wnioskiem kwoty kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu.

Do **katalogu kosztów pośrednich** zaliczane są m.in. koszty: koordynatora projektu; innego personelu zaangażowanego w projekt; koszty zarządu; koszty personelu obsługowego; koszty obsługi księgowej; koszty utrzymania powierzchni biurowych; wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego; opłaty za energię; koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich, powielania dokumentów; koszty materiałów biurowych; koszty ochrony i sprzątania pomieszczeń, koszty promocji.

KWALIFIKOWALNOŚĆ

W ramach naboru do dofinansowania, z zastrzeżeniem zasad opisanych w Wytocznych kwalifikowalności, **nie kwalifikują się koszty:**

- instalacji OZE, które nie są w pełni dedykowane potrzebom energetycznym obiektu,
- wymiany/remontu/naprawy dachu ,w tym wymiany więźby dachowej oraz wszelkich innych prac mających charakter remontu, a nie ulepszenia termomodernizacyjnego (w tym wymiany pokrycia dachowego z wyłączeniem termomodernizacji stropodachu),
- związane z pracami remontowymi,
- ocieplenia nowo wybudowanego budynku i zagospodarowania terenu wokół budynku,
- związane z wyposażeniem budynku, które nie jest niezbędne do spełnienia przez budynek kryteriów standardu budynku pasywnego,
- projektu niezgodnego z koncepcją uniwersalnego projektowania, w tym nierealizującego zasad dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- urządzeń, maszyn zasilanych paliwami kopalnymi, w przypadku gdy istnieje realna alternatywna technologia o obniżonej albo zerowej emisyjności,
- szkoleń, bieżących remontów i konserwacji.

Powyższa lista kosztów nie stanowi katalogu zamkniętego.

WSKAŹNIKI PROJEKTU

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru wszystkich adekwatnych do zakresu rzeczowego wskaźników produktu i rezultatu, które zostały określone w załączniku nr 4 do niniejszego Regulaminu w tym w szczególności do wyboru wskaźników wymaganych w programie FEL 2021-2027, określonych w ramach Celu Szczegółowego 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych, tj.:

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK- RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK- RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK- RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WSKAŹNIKI PROJEKTU

Wnioskodawca zobowiązany jest ponadto do wykazania we wniosku o dofinansowanie, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu poniższych wskaźników kluczowych (również w przypadku zerowej wartości docelowej):

- WLWK-PLRO199 Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FS/FST),
- WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS).

Nie należy wprowadzać tzw. wskaźników własnych.

WSKAŹNIKI PROJEKTU

Osiągnięcie zadeklarowanej we wniosku o dofinansowanie wartości docelowej wskaźników produktu:

- WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej,
 - WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej,
- weryfikowane będzie na podstawie załączonego audytu energetycznego ex-ante oraz audytu energetycznego ex-post lub świadectwa charakterystyki energetycznej budynku.

OCENA PROJEKTÓW

Ocena projektów składa się z dwóch etapów:

OCENA FORMALNA

- Kryteria formalne dostępu
- Kryteria formalne poprawności
- Kryteria formalne specyficzne

OCENA MERYTORYCZNA

- Kryteria merytoryczne techniczne
- Kryteria merytoryczne specyficzne

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna

- **Kryteria formalne poprawności** oraz **kryteria formalne specyficzne** to kryteria obligatoryjne, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
- W ramach oceny w oparciu o **kryteria formalne poprawności** oraz **kryteria formalne specyficzne** istnieje **możliwość jednokrotnego uzupełnienia/poprawiania** wniosku o dofinansowanie, przy czym zakres uzupełnienia/poprawy wniosku w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IZ FEL w wezwaniu.
- Na wykonanie wezwania wnioskodawca ma **10 dni roboczych** liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania od IZ FEL.
- Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021.

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna – kryteria formalne dostępu

Kryteria formalne dostępu są kryteriami obligatoryjnymi, spełnienie których jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

W odniesieniu do **kryteriów formalnych dostępu** nie jest możliwe wzywanie wnioskodawcy do uzupełnienia /poprawienia wniosku o dofinansowanie.

	W ramach kryterium jest weryfikowane, czy:
1.	Wniosek został wypełniony i złożony w systemie teleinformatycznym.
2.	Termin złożenia wniosku jest zgodny z terminem określonym w ogłoszeniu o naborze.
3.	Projekt wybierany w sposób niekonkurencyjny został zidentyfikowany jako projekt strategiczny lub będzie realizowany w formie instrumentu finansowego.

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna – kryteria formalne poprawności

	W ramach kryteriów formalnych poprawności jest weryfikowane, czy:
1.	Wnioskodawca oraz partner projektu (o ile dotyczy) jest uprawniony do aplikowania w ramach danego naboru wniosków.
2.	Zgodność projektu z Działaniem, w ramach którego ogłaszany jest nabór.
3.	Projekt realizowany jest na obszarze województwa lubelskiego, w szczególności na terenie określonym w danym Działaniu, w ramach którego ogłaszany jest nabór.
4.	Wniosek o dofinansowanie został sporządzony poprawnie pod względem formalnym.
5.	Wniosek o dofinansowanie został sporządzony poprawnie pod względem merytorycznym.
6.	Realizacja projektu w określonych ramach czasowych.
7.	Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i Wnioskodawcom oraz Partnerom, którzy przestrzegają przepisów antidyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060.
8.	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy.

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna – kryteria formalne poprawności

	W ramach kryteriów formalnych poprawności jest weryfikowane, czy:
9.	Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.
10.	Przestrzeganie zasad równości kobiet i mężczyzn (art. 9 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2021/1060).
11.	Przestrzeganie zasad niedyskryminacji, w tym zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2021/1060).
12.	Zgodność z warunkami dla pomocy publicznej/pomocy de minimis.
13.	Zgodność dokumentacji środowiskowej z zakresem wniosku o dofinansowanie i zezwoleniem na realizację inwestycji.
14.	Przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju, w tym zasady „nie czynić poważnych szkód” (art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2021/1060).

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna – kryteria formalne specyficzne

W ramach kryteriów formalnych specyficznych są weryfikowane:

1. Identyfikacja projektu w strategii terytorialnej, będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.
2. Zgodność projektu w zakresie wysokości wnioskowanego wsparcia UE z dopuszczalnym limitem alokacji dla danego ZIT MOF w ramach Celu Polityki 2 programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
3. Projekt ma charakter zintegrowany.
4. Zgodność projektu z warunkami wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
5. Zgodność projektu z zakresu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej z warunkami wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
6. Zgodność projektu z zakresu efektywności energetycznej budynków wielomieszkaniowych z warunkami wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
7. Zgodność projektu dotyczącego budowy budynków pasywnych z warunkami wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
8. Zgodność projektu dotyczącego sieci ciepłowniczych z warunkami wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

Ocena formalna – kryteria formalne specyficzne

	W ramach kryteriów formalnych specyficznych są weryfikowane:
9.	Zgodność założeń audytu energetycznego z przyjętymi normami.
10.	Zakres projektu wynika z przeprowadzonego audytu energetycznego.
11.	Wymiana kotłów/pieców węglowych zgodnie z warunkami wsparcia w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
12.	Zgodność działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej z założeniami Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniającej Dyrektywę 2012/27/UE.
13.	Zgodność działań w projekcie z Dyrektywą 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.
14.	Zobowiązanie do wykonania ekspertyzy ornitologicznej i/lub chiropterologicznej dla budynków na obszarze występowania gatunków chronionych.
15.	Zapewnienie uzyskania parametrów budynku pasywnego.

SZCZEGÓŁOWA PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW

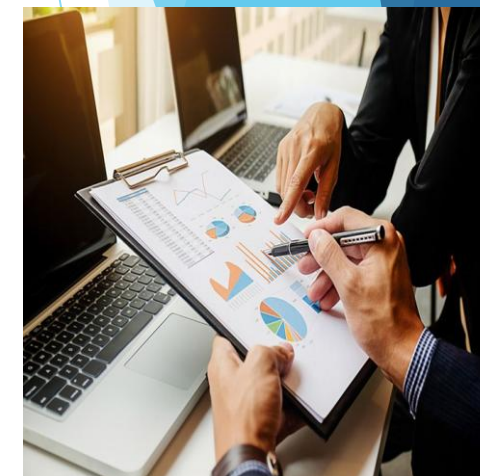
Ocena formalna – Podstawa negatywnej oceny.

- Podstawą negatywnej oceny projektu jest:
 - niedokonanie przez wnioskodawcę wszystkich uzupełnień/poprawek wskazanych w wezwaniu,
 - dokonanie nieprawidłowych uzupełnień/poprawek, niezłożenie wyjaśnień lub złożenie wyjaśnień niedostatecznych,
 - uzupełnienie/poprawienie wniosku o dofinansowanie i/lub złożenie wyjaśnień po terminie wskazanym przez IZ FEL.

Kryteria merytoryczne techniczne

Kryteria **merytoryczne techniczne** są kryteriami zerojedynkowymi, obligatoryjnymi, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W ramach oceny w oparciu o kryteria merytoryczne techniczne będzie możliwość jednokrotnego uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie.

	W ramach kryterium są weryfikowane:
1.	Trafność zdefiniowania celów projektu.
2.	Trafność wyboru właściwego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu.
3.	Wykonalność wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu.
4.	Zgodność projektu z art. 7 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058.
5.	Zgodność projektu z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska.

Kryteria finansowo-ekonomiczne

Kryteria **finansowo-ekonomiczne** są kryteriami zerojedynkowymi. Ocena niniejszymi kryteriami polegać będzie na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE” „NIE DOTYCZY”. Kryteria są zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych. Kryteria finansowo-ekonomiczne to kryteria obligatoryjne, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W ramach oceny w oparciu o kryteria finansowo-ekonomiczne będzie możliwość jednokrotnego uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie.

	W ramach kryterium jest weryfikowana:
1.	Poprawność założeń do analizy finansowo-ekonomicznej.
2.	Efektywność finansowa inwestycji.
3.	Trwałość finansowa inwestycji.
4.	Efektywność ekonomiczna projektu.

Kryteria merytoryczne specyficzne

Kryteria **merytoryczne specyficzne** są kryteriami zerojedynkowymi. Ocena niniejszymi kryteriami polegać będzie na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE” „NIE DOTYCZY”. Kryteria są zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych. Są to kryteria obligatoryjne, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W ramach oceny w oparciu o kryteria merytoryczne specyficzne będzie możliwość jednokrotnego uzupełnienia/poprawiania wniosku o dofinansowanie.

	W ramach kryterium są weryfikowane:
1.	Wykonalność techniczna wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu.
2.	Osiągnięcie statusu efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i/lub chłodniczego.
3.	Budowa / przebudowa sieci nie spowoduje zwiększenia wytwarzania energii z paliw kopalnych (z wyjątkiem gazu ziemnego).

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

1. Pismo przewodnie.
2. Studium Wykonalności (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
3. Analiza finansowo-ekonomiczna (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
4. Formularz do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOS (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
5. Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów sieci Natura 2000.
6. Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną .
7. Dokumentacja środowiskowa – postanowienia/opinie/decyzje uzyskane w toku postępowania w sprawie OOS dla przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz potwierdzenia o podaniu do publicznej wiadomości informacji o każdym etapie prowadzonego postępowania. W przypadku przedsięwzięcia, dla którego właściwy organ ochrony środowiska nie stwierdził obowiązku wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – stanowisko organu uzasadniające brak takiego obowiązku.
8. Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów.
9. Zezwolenie na odstępstwa od zakazów niszczenia siedlisk i gniazd chronionych gatunków lub oświadczenie w sprawie stosowania zakazów niszczenia siedlisk i gniazd chronionych gatunków – (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
10. Kopia zawartej umowy partnerskiej (porozumienia) - jeśli dotyczy.

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

11. Zezwolenie na realizację inwestycji.
12. Dokumentacja techniczna w zakresie realizowanej inwestycji/ Specyfikacja techniczna zakupywanego oprogramowania/sprzętu/usług oraz plan rozmieszczenia sprzętu.
13. Wyciąg z kosztorysu inwestorskiego.
14. Oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (zgodnie ze wzorem IZ FEL) - jeśli dotyczy.
15. Oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu (zgodnie ze wzorem IZ FEL) - jeśli dotyczy.
16. Dokumenty wnioskodawcy potwierdzające zapewnienie środków finansowych niezbędnych dla prawidłowej realizacji projektu.
17. Bilans za ostatni rok (potwierdzony przez głównego księgowego lub biegłego rewidenta) zgodnie z przepisami o rachunkowości, w przypadku jst – opinia składu orzekającego RIO o sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok poprzedni/dokumenty finansowe przedsiębiorcy.
18. Rachunek zysków i strat (jeśli dotyczy).
19. Umowa o prowadzenie rachunku bankowego dla projektu.
20. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji projektu (zgodnie ze wzorem IZ FEL).

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

21. Statuty jednostek, umowy lub akty założycielskie spółek – jeśli dotyczy.
22. Oświadczenie wnioskodawcy/partnera projektu o konieczności przestrzegania zasad horyzontalnych (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
23. Oświadczenie o zachowaniu przez projekt zasady neutralności technologicznej (zgodnie ze wzorem IZ FEL) (jeżeli dotyczy).
24. Oświadczenie wnioskodawcy o świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
25. Wniosek o dodanie osoby zarządzającej projektem (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
26. Oświadczenie o statusie przedsiębiorstwa - Oświadczenie wnioskodawcy o spełnianiu kryteriów MŚP (zgodnie ze wzorem IZ FEL) wraz z załącznikami.
27. Oświadczenie o statusie przedsiębiorstwa - Oświadczenie partnera projektu o spełnianiu kryteriów MŚP (zgodnie ze wzorem IZ FEL) wraz z załącznikami.
28. Oświadczenie o statusie przedsiębiorstwa - Oświadczenie wnioskodawcy/ partnera projektu o statusie dużego przedsiębiorstwa (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
29. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
30. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (zgodnie ze wzorem IZ FEL).

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

31. Oświadczenie wnioskodawcy o uzyskanej pomocy de minimis (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
32. Oświadczenie partnera projektu o otrzymanej pomocy de minimis (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
33. Oświadczenie dotyczące kumulacji pomocy (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
34. Oświadczenie dotyczące sytuacji ekonomicznej (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
35. Oświadczenie wnioskodawcy/partnera projektu o kwalifikowalności podatku VAT (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
36. Oświadczenie wnioskodawcy/partnera projektu dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie funduszy strukturalnych (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
37. Dokumenty potwierdzające podstawę lokalizacji projektu.
38. Zgoda właściwego konserwatora zabytków na prowadzenie prac, w zakresie jaki opisany jest dokumentacją projektową – w przypadku projektów realizowanych w obiektach lub na obszarach objętych nadzorem konserwatorskim.
39. Pisemne upoważnienie/pełnomocnictwo do podpisania załączników do wniosku o dofinansowanie w przypadku gdy są one podpisywane przez osobę/osoby inne niż prawnie upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy.
40. Oświadczenie, że wnioskodawca/partner projektu realizował projekt zgodnie z prawem polskim i unijnym – jeżeli rzeczowa realizacja projektu rozpoczęła się przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

41. Oświadczenie o zgodności tytułów (jeśli dotyczy) – w przypadku niespójności tytułu projektu pomiędzy wnioskiem o dofinansowanie, a załącznikami.
42. Oświadczenie wnioskodawcy/partnera projektu dotyczące przesłanki wykluczenia z art. 5k i art. 5l Rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 oraz art. 7 ust. 1 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
43. Oświadczenie wnioskodawcy o weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
44. Oświadczenie o złożeniu ostatecznej wersji wniosku o dofinansowanie.
45. Oświadczenie wnioskodawcy o ujęciu projektu w Strategii ZIT (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
46. Oświadczenie wnioskodawcy dotyczące kwalifikowalności wydatków i niestosowaniu podwójnego dofinansowania (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
47. Formularz do wniosku o dofinansowanie w ramach FEL 2021-2027 w zakresie wydatków związanych z paliwami kopalnymi (zgodnie ze wzorem IZ FEL) - jeśli dotyczy.
48. Zobowiązanie do uzyskania ekspertyzy ornitologicznej i/lub chiropterologicznej najpóźniej na dzień rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu – jeżeli dotyczy.

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

- 49. Oświadczenie wnioskodawcy o spełnieniu definicji przedsiębiorstwa wytwarzającego energię ciepłą i/lub chłodniczą (zgodnie ze wzorem IZ FEL) – jeżeli dotyczy.
- 50. Oświadczenie wnioskodawcy o uzyskaniu charakterystyki energetycznej budynku (jeżeli dotyczy).
- 51. Oświadczenie dotyczące osiągnięcia statusu efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i/lub chłodniczego (zgodnie ze wzorem IZ FEL) - jeżeli dotyczy.
- 52. Oświadczenie dotyczące wytwarzania energii z paliw kopalnych (z wyjątkiem gazu ziemnego) w ramach sieci ciepłowniczej/chłodniczej (zgodnie ze wzorem IZ FEL).
- 53. Audyt energetyczny (jeżeli dotyczy).
- 54. Oświadczenie do monitorowania zużycia energii i uzyskanych efektów energetycznych i środowiskowych w budynku, po realizacji projektu (zgodnie ze wzorem IZ FEL) - jeżeli dotyczy.

Powyższa lista nie stanowi katalogu zamkniętego. W razie powstania uzasadnionej wątpliwości co do prawdziwości lub rzetelności złożonych przez Wnioskodawcę dokumentów lub oświadczeń IZ FEL może zwrócić się do Wnioskodawcy z żądaniem przedłożenia innych dokumentów niezbędnych do weryfikacji prawdziwości lub rzetelności tych dokumentów lub oświadczeń w celu dokonania prawidłowej oceny projektu w oparciu o kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący FEL 2021-2027.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 4 Formularz do wniosku o dofinansowanie w ramach FEL 2021 – 2027 w zakresie oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ):

- **Dotyczy wszystkich projektów;**
- dla inwestycji o **charakterze nieinfrastrukturalnym** (np. zakup sprzętu, urządzeń, taboru) albo tzw. projektu „miękkiego” (np. szkolenia, kampania edukacyjna) formularz należy wypełnić w ograniczonym zakresie:

Sekcja 1 – pkt. 1.1, pkt.1.2

Sekcja 2 – Stosowanie Dyrektywy 2001/42/WE PE i Rady (SOOŚ)

Pkt 3.1 - należy zaznaczyć „żadnym z powyższych załączników”

Pkt. 3.4.2 - należy zaznaczyć odpowiedź „Nie dotyczy”

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Sekcja 1 Formularza OOS Pkt. 1.1 Opis zakresu rzeczowego projektu oraz analiza, **w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów środowiskowych**, zgodnie z zasadą DNSH, czyli „nie czynić znaczącej szkody”, w tym w zakresie zmian klimatu oraz w jaki sposób uwzględniono przedmiotowe cele w danym projekcie.

Zgodność z zasadą „nie czynić znaczącej szkody” (zasadą DNSH) oceniana jest w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych, wynikających z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, s. 13):

- **łagodzenie zmian klimatu;**
- **adaptacja do zmian klimatu;**
- **zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;**
- **gospodarka o obiegu zamkniętym;**
- **zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi;**
- **ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.**

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

- W artykule 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, s. 13) dla każdego ze zdefiniowanych **celów środowiskowych** przedstawiono sytuacje, w których daną działalność gospodarczą uznaje się za **powodującą znaczące szkody**.
- Szczegółowe informacje i wskazówki w zakresie zgodności projektu z zasadą „**nie czyń znaczącej szkody**” środowisku (**zasadą DNSH**): podręcznik dla Beneficjenta *Zgodność przedsięwzięć finansowanych ze środków Unii Europejskiej, w tym realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, z zasadą „nie czyń znaczącej szkody” – zasadą DNSH*.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Łagodzenie zmian klimatu; adaptacja do zmian klimatu;

Formularz OOS - Pkt. 1.1

Wniosek o dofinansowanie - Sekcja I

Załącznik nr 43 Oświadczenie o weryfikacji inwestycji na klimat

Projekty infrastrukturalne, których **okres trwałości wynosi minimum 5 lat** podlegają **obowiązkowi** weryfikacji pod względem wpływu na klimat zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym (ocena ryzyka klimatycznego, „climate proofing”) i z metodologią wynikającą z Zawiadomienia Komisji Europejskiej z 16.09.2021 r. pn. „Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027 (2021/C 373/01).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 231, str. 159 z późn. zm.), zwane dalej Rozporządzeniem ogólnym

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Łagodzenie zmian klimatu; adaptacja do zmian klimatu;

Formularz OOS - Pkt. 1.1

Wniosek o dofinansowanie - Sekcja I

Wnioskodawca jest zobowiązany do przeprowadzenia weryfikacji projektu oraz opisanie wniosków wynikających z analizy wpływu na klimat:

- Zawartość opisu: uzasadnienie zakończenia weryfikacji na etapie **preselekcji** (etap 1) lub uzasadnienie przeprowadzenia **szczegółowej analizy** (etap 2).
- Zakres weryfikacji - stosowanie rozwiązań obejmujących: obniżenie emisyjności, wzrost efektywności energetycznej, oszczędność energii z naciskiem na zmniejszenie popytu, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, wykorzystanie materiałów i technologii uodporniających przedsięwzięcie na zmiany klimatu.
- Instytucja organizująca nabór ma prawo poprosić o przedstawienie dokumentacji dotyczącej weryfikacji projektu pod względem wpływu na klimat i uzyskania dodatkowych informacji na temat dokumentów stanowiących podstawę preselekcji oraz szczegółowej analizy śladu węglowego, jeżeli jest wymagana.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

łagodzenie zmian klimatu; adaptacja do zmian klimatu;

Formularz OOS - Pkt. 1.1

Wniosek o dofinansowanie - Sekcja I

Zestaw wymogów dotyczących dokumentacji weryfikacji projektu pod względem wpływu na klimat został określony w Załączniku B do wskazanych „Wytycznych technicznych..”. Dokumentacja powinna zawierać:

- wprowadzenie: opis projektu infrastrukturalnego i sposobu w jaki uwzględnia on kwestię zmiany klimatu, z uwzględnieniem informacji finansowych (całkowitych kosztów inwestycji, wkładu UE), dane kontaktowe
- opis procesu weryfikacji pod względem wpływu na klimat od wstępnego planowania do zakończenia inwestycji, z uwzględnieniem oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli inwestycja jest przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- opis preselekcji i jej wyników (zwięzłe podsumowanie poszczególnych kroków podczas preselekcji) w zakresie: - łagodzenia zmian klimatu (neutralności klimatycznej), -przystosowania do zmian klimatu (odporność na zmiany klimatu).

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Sekcja 1 Formularza OOŚ Pkt. 1.2 Zgodność z zasadami:

- **ostrożności** – w przypadku działalności, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane należy podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze;
- **działania zapobiegawczego** - działania zapobiegawcze powinny zmierzać do zapobieżenia skutkom lub zmniejszenia rozmiarów szkody;
- **naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła** - działania prowadzące do usunięcia przyczyny wystąpienia szkody, a także przywrócenia równowagi przyrodniczej i walorów krajobrazowych w miejscu wystąpienia szkody;
- **zanieczyszczający płaci** - według tej reguły sprawcy szkód w środowisku powinni ponosić pełne koszty tych działań, które są niezbędne dla usunięcia zanieczyszczenia lub koszty równoważnych działań umożliwiających osiągnięcie celów ochrony środowiska. Na podstawie tej zasady uznaje się również, że użytkownicy obiektów infrastrukturalnych powinni partycypować zarówno w pokrywaniu kosztów zmniejszania emisji, jak i kosztów eksploatacji, konserwacji i wymiany elementów infrastruktury mającej wpływ na środowisko.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Sekcja 3 Formularza OOS Pkt. 3.4 Zezwolenie na realizację inwestycji:

W rozumieniu dyrektywy OOS poprzez **zezwolenie na realizację inwestycji** należy rozumieć zbiór niezbędnych decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym, którego ostatnim etapem jest decyzja budowlana lub ewentualnie inna z decyzji administracyjnych kończących przygotowanie procesu inwestycyjnego, jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy prawa nie przewidują możliwości uzyskania pozwolenia na budowę.

Zezwolenie na realizację inwestycji mogą stanowić w szczególności:

- decyzja o pozwoleniu na budowę,
- zgłoszenie wykonania robót budowlanych,
- decyzja konserwatora zabytków,
- decyzja o pozwoleniu wodnoprawnym na wykonanie urządzeń wodnych,
- dokument zatwierdzający projekt robót geologicznych itp.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 5 Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów sieci Natura 2000

Organem właściwym do wydania zaświadczenia jest **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska**.

Obowiązek załączenia zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów sieci Natura 2000 **nie dotyczy** między innymi:

- projektów nieinfrastrukturalnych,
- projektów infrastrukturalnych, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 98 ust.1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022, poz. 1029 z późn. zm.);

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

- prac konserwatorskich i restauratorskich prowadzonych wewnątrz i na zewnątrz budynków;
- przebudowy obiektów, mieszczących się w obrysie zewnętrznym ścian parteru budynku (m.in. nadbudowa, przebudowa układu wewnętrznego pomieszczeń);
- obiektów małej architektury i zagospodarowania terenów zielonych.

Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów sieci Natura 2000 powinno wskazywać tytuł i zakres przedsięwzięcia zgodny z tytułem i zakresem wniosku o dofinansowanie, a także informację, że dany projekt nie będzie wywierał negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

W załączniku powinna znajdować się mapa z obszarami Natura 2000, wskazanymi w przedmiotowym Zaświadczeniu (<https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>) oraz z zaznaczoną lokalizacją inwestycji objętej wnioskiem o dofinansowanie.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 6 Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną

- **dokument potwierdzający zgodność projektu z celami środowiskowymi określonymi dla jednolitych części wód. Realizacja inwestycji lub działania prawdopodobnie nie spowoduje pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych ani nie uniemożliwi osiągnięcia dobrego stanu tych wód – porozumienie z 20.05.2024 r. między MFiPR a PGW WP.**

Organem właściwym do wydania deklaracji zgodności z celami środowiskowymi jest Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW WP.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 6 Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną - dokumentu nie wydaje się dla zamierzeń obejmujących:

- ▶ 1) przedsięwzięcia, które wymagają, a dotychczas nie uzyskały, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- ▶ 2) inwestycje lub działania, które wymagają, a dotychczas nie uzyskały, oceny wodnoprawnej lub pozwolenia wodnoprawnego lub złożenia zgłoszenia wodnoprawnego, o których mowa w art. 388 Prawa wodnego;

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 6 Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną -
dokumentu nie wydaje się dla zamierzeń obejmujących:

- ▶ 3) prace studialne, czyli dotyczące opracowania dokumentacji, jeśli w ramach tych projektów nie zachodzi potrzeba prowadzenia działań fizycznych (w szczególności robót budowlanych lub innych działań polegających na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu);
- ▶ 4) inwestycje nieinfrastrukturalne (w szczególności działania zakupowe, niezwiązane z ingerencją w środowisko);
- ▶ 5) inwestycje dotyczące systemów ERTMS, SESAR, ITS, VTMS i systemu aplikacji telematycznych, oraz dotyczące modernizacji statków i taboru kolejowego, jeżeli proponowane projekty nie obejmują robót fizycznych, które mogą negatywnie wpłynąć na jednolite części wód;

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 6 Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną -
dokumentu nie wydaje się dla zamierzeń obejmujących:

- ▶ 6) termomodernizację budynków;
- ▶ 7) kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, powietrzne pompy ciepła;
- ▶ 8) wszelkie prace konserwatorskie i restauratorskie prowadzone wewnątrz i na zewnątrz budynków;
- ▶ 9) prace związane z wymianą źródeł i systemów grzewczych w budynkach;
- ▶ 10) przebudowę obiektów, mieszczącą się w obrysie zewnętrznym ścian parteru budynku (w szczególności nadbudowę, przebudowę układu wewnętrznego pomieszczeń etc.);

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 6 Informacja właściwego organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną - dokumentu nie wydaje się dla zamierzeń obejmujących:

- ▶ 11) energooszczędne oświetlenia ulic i dróg;
- ▶ 12) kable teletechniczne instalowane na słupach;
- ▶ 13) ścieżki rowerowe;
- ▶ 14) montaż anten, nadajników i odbiorników na istniejących obiektach budowlanych;
- ▶ 15) remontów obiektów budowlanych innych niż kategorie VIII, XXI, XXIV, XXVII, XXVIII, XXX z załącznika do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r. poz. 682, z późn zm.);
- ▶ 16) zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków;
- ▶ 17) obiekty małej architektury i zagospodarowania terenów zielonych.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 7 Dokumentacja środowiskowa:

- **decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z dokumentacją obrazującą przeprowadzone postępowanie środowiskowe** - dla przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
- **stanowisko właściwego organu środowiskowego o braku obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** - dla inwestycji, które nie stanowią przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Nie ma obowiązku przedłożenia dokumentacji środowiskowej dla projektów o charakterze nieinfrastrukturalnym.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Dokumentację środowiskową, którą należy przedłożyć w przypadku realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko stanowią między innymi:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (dla przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko) wraz z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia;
- postanowienie w sprawie obowiązku/braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) (dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko) wraz z niezbędnymi opiniami/uzgodnieniami organów współpracujących, jeżeli zostało wydane;
- streszczenie raportu OOŚ w języku niespecjalistycznym lub cały raport OOŚ wraz z aneksami (jeżeli uzupełniano raport na etapie postępowania OOŚ);
- postanowienia uzgadniające/opinie organów współpracujących wydane przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- obwieszczenia wydawane na kolejnych etapach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 8 Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów

Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje:

- wójt, burmistrz albo prezydent miasta - art. 83a ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (uop);
- wojewódzki konserwator zabytków - w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków - art. 83a uop;
- starosta - gdy nieruchomość należy do gminy (z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu) – art. 90 uop;
- marszałek województwa – jeżeli prezydent miasta na prawach powiatu pełni funkcję starosty – art. 90 uop.

Dokumenty dotyczące oceny oddziaływania na środowisko

Załącznik nr 9 Zezwolenie na odstępstwa od zakazów niszczenia siedlisk i gniazd chronionych gatunków

Inwestor jest zobowiązany do przygotowania obszaru inwestycji z uwzględnieniem ochrony ptaków i innych zwierząt prawnie chronionych, zgodnie z art. 52 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

W przypadku stwierdzenia potencjalnych lub aktualnie wykorzystywanych miejsc gniazdowania i siedlisk chronionych gatunków ptaków lub innych organizmów objętych ochroną, wszelkie prace prowadzone na budynkach muszą zostać poprzedzone uzyskaniem decyzji regionalnego dyrektora ochrony środowiska zezwalającej na odstępstwa od ustawowych zakazów w stosunku do tych gatunków oraz wskazującej działania kompensacyjne.

Wnioskodawca składa oświadczenie o uwzględnieniu ochrony ptaków i innych zwierząt podczas prowadzenia robót z uwzględnieniem powyższych przepisów.

Dziękuję za uwagę

www.funduszeUE.lubelskie.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Lubelskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

